

Traktorveteránok nyergében

ÖREG TRAKTOR gázpalackkal indul.

A traktormatuzsálemek beindításának módját is elleshettük Kápolnán, ahol megszállott gyűjtők vonultak fel a Mezőgazdasági és Gépészeti Értéktörző Egyesület meghívására. A pöfögő járműveket nagy becsben tartják a tulajdonosaik.

Assan kicsi lesz az utca a felvételhez – summázza *Mlinkó Mihály*, aki évtizedek óta gyűjti a járműveket, mezőgazdasági gépeket, és már a két vejére is átragadt e szenvedély. MEGÉRTE – így szól a 2013-ban alakult, negyven tagot számláló egyesületük rövidítése, s bizonyára ezt a szót használják akkor is, amikor a feleségeknak magyarázzák, miért kellett újabb ritkaságot vásárolniuk. A traktorokon kívül akadnak náluk ekék, kukoricamorzsálók, de rejtőzik Hofherr cséplőgép és öreg szecska-vágó is az udvarukban. A kápolnai egyesület rendezvényére olvasónk hívta fel a figyelmünket.

– Minden traktoromhoz fűz valami emlék. Sosem felejttem el, hogy egy 1952-es gyártású Lanz Bulldoggal jártam 1956 végén Egerben, épp a sortüzek idején, és véletlenül nekiütköztem vele egy szovjet harckocsinak. Szerencsére nem lett baj, látták, hogy mi történt – idézi fel *Mlinkó Mihály*. Azt a traktort felújította, és ma is szánt, boronál vele a kiskertekben. Elárulja: jó ötven éve, hogy elragadta a gyűjtőszendevély. Az első Lanz Bulldog traktorját a füzesabonyi ócskavastelepről mentette meg, 9600 forintot adott érte, ami 1968-ban nagy pénz volt.

– Szegény anyósom a fejéhez kapott, hogy én ócskavasra költöttem a pénzt, pedig még a ház sincsen kifizetve – meséli az autómentéssel és árufovározással foglalkozó férfi,

aki eredeti szakmája szerint mezőgazdasági gépszerelő. Az anyós akkor még nem sejtette, hogy ez csak a kezdet, jönnek az újabb traktorok meg a homlokrakodó, az árokásó gép, hogy a tucatnyi Trabantról ne is beszéljünk.

Kerekes András alelnöktől megtudom: az egyesülettel az is a céljuk, hogy megmutassák a fiataloknak és a gyerekeknek, milyen gépek dolgoztak hajdan a mezőgazdaságban. Egy veterán járműnek legalább 30 évesnek illik lennie, de akadnak a pöfögő menetben korosabb darabok is. Látunk például olyan szépen karbantartott Hofherr traktort, amelyik már a Vörös Csillag Traktorgyár korszakában készült 1953-ban, Kiszpesten.

A gyűjtők abban egyetértenek, hogy a Hofherr-Schranz traktort vezetni fizikai erőt igénylő feladat, hiszen nincs benne szervokormány és egyéb kényelmi szerkezet. Ráadásul a lelket is kirázza az emberből. Slusszkulcsot se keressünk hozzá, ugyanis hajtókkal kell beindítani – igaz, előtte még akad egy kis teendő. Az elején a hengerkúpot fel kell izzítani, ezt régen benzin- vagy petróleumlámpával végezték, ma inkább a PB-gázpalackkal pörkölnek oda. Annyi haszna van azért ennek a bonyolult eljárásnak, hogy tolvaj legyen a talpán, aki egy Hofherrt meglovasít...

– Gyűjtök én mindent, a fogorvosi készüléktől a szecska-vágóig. Na, jó, repülőgépem még nincsen – ezt

Mlinkó Mihályt több mint fél évszázaddal ezelőtt ragadta el a gyűjtőszendevély

A gyerekek igyekeztek mindenhol felülni

már egy másik résztvevő, a Vácrátórról érkezett *Lukács Pál* mondja, aki egy 1958-as (vele épp egyidős) Holder traktor nyergében ül. Nem volt könnyű megszereznie ezt a da-

rabot, egyik barátjának éveig „udvarolt”, mire végre kihozta a fészerről és eladta neki. A vácrátóti autószerelő mester szülei parasztemberek voltak, így a szántást, a kézi aratást

korán megtanulta ő is. A traktorvezetés azonban nem egyszerű feladat. Megesett, hogy a falubeli pap elkérte tőle a masinát, hogy azon vonulhasson fel. Lukács úr azt tanácsolta neki, menjen vele előbb egy kört a réten. No, ennyi elég is volt a papnak, hogy feladja a próbálkozást.

– Mindent hazaviszek, amit meg lehet őrizni. A feleségemet hetente meglepem. A múltkor például a gulyáságyút próbáltam ki, mivel az is van nálunk. Csak akkor mertem kísérletezni vele, mikor a feleségem elutazott, de végül remek csülkös bab főtt benne – meséli.

A kápolnaiak viccesen csak a „szent ócskavas ünnepének” nevezik az évenkénti hagyományos felvonulás napját. Ennek ellenére mindig szívesen gyönyörködnek a veterán traktorok és a tízszer annyi lóerős mai gépcsodák menetében.

Palágyi Edit